

Струка (назив): Све струке са **два** часа математике седмично

Занимање (назив): Сва занимања са **два** часа математике седмично

Предмет (назив): МАТЕМАТИКА

Опис (предмета): Општеобразовни предмет

Модул (наслов): M03 – Степеновање, корјеновање и комплексни бројеви

Датум: 2021

Шифра:

Редни број: М 03/2

Сврха

Ученици треба да савладају правила и науче рачунати са коријенима и комплексним бројевима, као и да стекну основна знања о тригонометријским функцијама и њиховој примјени у науци и технички.

Специјални захтјеви / Предуслови

Основно знање о математичким операцијама, познавање основа геометрије и усвојено знање првог разреда

Циљеви

Овај модул има за циљ:

- Усвојити основне појмове из тригонометрије, савладати основне односе између тригонометријских функција;
- Стетији тачност и самопоуздање у извођењу операција са коријенима;
- Стетији тачност и прецизност у извођењу операција са степенима са рационалним експонентом;
- Проширити знање са скупа реалних бројева на скуп комплексних бројева;
- Стетији тачност и самопоуздање у извођењу рачунских операција са комплексним бројевима;
- Користити стечено знање у рјешавању задатака из других модула;
- Развијање аналитичког и логичког приступа рјешавању проблема;
- Развити навике за тачност, систематичност, упорност и прегледност.

Теме

1. Степен са цијелим експонентом
2. Појам n-тог коријена и операције са коријенима
3. Појам комплексног броја и основне операције
4. Синусна и косинусна теорема

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
Степен са цијелим експонентом	<ul style="list-style-type: none"> - опише и дефинише појам степена са цијелим експонентом, разликује и разумије појмове степен, база (основа) и експоненет (изложилац) степена - наведе и објасни правила степеновања, те их примјени на конкретним примјерима - препознаје операције са степенима, наводи примјере и рјешава задатке - примјени, демонстрира и скицира односе међу наведеним особинама степена - рачуна вриједност израза у којем се појављују степени са цијелим експонентом - запише децимални број у стандардном облику, одреди ред броја - анализира и упоређује особине степена 	<ul style="list-style-type: none"> - помоћу правила степеновања врши операције са степенима - користи калкулатор или рачунар за рачунање степена - децималне бројеве записује у стандардном облику и обрнуто - доказује особине степеновања 	<ul style="list-style-type: none"> - поставља и анализира једноставнији проблем, испланира његово рјешавање одабиром одговарајућих математичких појмова и поступака, ријеши га те протумачи и вреднује рјешење и поступак; - примјени математичке појмове и поступке у различитим контекстима; - изгради ново математичко знање рјешавањем проблема и моделирањем ситуација; - конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева; 	<p>Посветити што више пажње усвајању појма степена и операцијами степеновања.</p> <p>Бирати разноврсне типове задатка.</p> <p>Ученике мотивисати да рачунају и памте (препознају) степене базе 2,3,4,5...</p> <p>Увести појам записа броја у стандардном облику, наводити примјере великих и малих бројева познатих из других наука (физика, хемија, биологија, техника), затим вршити упоређивање тих бројева.</p> <p>Показати примјене степена при претварању мјерних јединица (обратити посебну пажњу на префикс и мјерења у физици), примјене код појединих константи (маса честица, Болцманова константа, брзина светlosti, Планкова константа, Авогадров број, ...).</p> <p>Указати на примјену степена базе 2 у рачунарству.</p> <p>Ученицима демонстрирати операције са степенима помоћу калкулатора (или рачунарских програма или апликација на мобилним телефонима).</p>
Појам n -тог коријена и операције са коријенима	<ul style="list-style-type: none"> - разумије појам n-тог коријена из реалног броја - наводи особине корјеновања 	<ul style="list-style-type: none"> - врши трансформације ирационалних израза: множење и дијељење коријена са истим 	<ul style="list-style-type: none"> - планира вријеме за учење и организује процес учења и управља њим; 	<p>Појам n-тог коријена дефинисати проширивањем квадратног коријена, дефинисати аритметички коријен и објаснити разлику између</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - обавља рачунске операције са коријенима - повезује операције степеновања и корјеновања, коријене записује као степен са рационалним експонентом и обрнуто 	<ul style="list-style-type: none"> експонентом, множење коријена са различитим експонентима, степеновање коријена, корјеновање коријена, скраћивање и проширивање коријена, дјелимично корјеновање; - врши рационалисање бројиоца и имениоца разломка; - израчунава вриједности израза са коријенима са и без употребе калкулатора и рачунских апликација - преводи изразе записане као коријен у степен са рационалним експонентом и обрнуто 	<ul style="list-style-type: none"> - развија идеје, истраживачки дух и навике да слуша друге и аргументује свој став/мишљење; - користи информационе технологије за чување, презентацију и обраду података - презентује и интерпретира рјешења у контексту датог проблема; 	<p>аритметичког коријена и рјешења једначине $x^n = a$.</p> <p>Ниво сложености задатака прилагодити степену образовања ученика и захтјевима наставног програма из математике.</p> <p>Више часова одвојити за увјежбавање операција са коријенима.</p>
Појам комплексног броја и основне операције	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише имагинарну јединицу и комплексни број - одреди квадратни коријен из негативног броја - представи комплексни број у алгебарском облику и прикаже га у комплексној равни, одреди реални и имагинарни дио комплексног броја - дефинише конјуговано – комплексне бројеве и одреди конјуговано – комплексни број заданом комплексном броју 	<ul style="list-style-type: none"> - представља комплексне бројеве у комплексној равни и одређује његове карактеристике - влада техникама вршења рачунских операција са комплексним бројевима - врши анализу проблемских задатака са комплексним бројевима, примјењује особине комплексних бројева на рјешавање задатака 		<p>Формирање скупа комплексних бројева извести понављањем формирања скупова бројева $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{I}, \mathbb{R}$, поштујући принцип перманенције и затворености операција. Комплексне бројеве представити као уређене парове реалних бројева.</p> <p>Увести појам комплексне равни и представљање комплексних бројева у \mathbb{C} равни. Операције са комплексним бројевима вршити у алгебарском облику, уз напомену да је збир, разлика, производ и количник два комплексна броја комплексан број.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - израчуна модуо комплексног броја и представи га у комплексној равни - обавља рачунске операције са комплексним бројевима у алгебарском облику - одреди степен броја i 			
Синусна и косинусна теорема	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје и наводи синусну и косинусну теорему - објашњава примјену синусне и косинусне теореме на рјешавање троугла - одређује непознате елементе троугла - врши примјену синусне и косинусне теореме на рјешавање проблема из геометрије, али и физике, технике, геодезије, ... 	<ul style="list-style-type: none"> - одређује вриједности тригонометријских функција заданих у степенима (минутама и секундама) помоћу рачунарских апликација - врши анализу примјене синусне и косинусне теореме - процјењује најоптималнији начин израде задатака - дискутује рјешења задатака (посебно задатке из праксе) 		Бирати што разноврсније задатке, различитих нивоа сложености, са акцентом на примјену у струци. Ученике подстицати на израчунавање вриједности тригонометријских функција са и без употребе калкулатора и анализирање рјешења. Обим наставног садржаја у овој наставној теми прилагодити образовном профилу ученика.

Интеграција

1. Физика, биологија, хемија, информатика
2. Стручни предмети
3. Практична настава

Извори

1. Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
2. Друга стручна и теоријска литература;

Оцењивање

Оцењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, Правилником о оцењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи и савременом методиком наставе математике. О техникама и критеријима оцењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.